

Het werk van Paolo Ventura heeft altijd een donkere ondertoon

Door Edo Dijksterhuis _ 9 oktober 2020, 13:06

Rozanno, Per Grazia Ricevuta (2020) van Paolo Ventura

Begin dit jaar was Paolo Ventura even wereldnieuws in het modecircuit. Hem was gevraagd de allereerste geïllustreerde cover te maken voor de Italiaanse *Vogue*, dat een CO₂-neutraal nummer produceerde zonder fotoshoots op exotische locaties. Voor Ventura was het een kortstondige terugkeer naar de werkkring die hij twintig jaar geleden achter zich liet.

Hij stopte eind jaren negentig als modefotograaf omdat hij de diepte in wilde. Als autonoom kunstenaar ging hij de verhalen verbeelden die zijn grootmoeder hem vertelde over de Tweede Wereldoorlog. Het bekendst is *Vanishing Man*, een drieluik waarin de kunstenaar eerst een Jodenster op zijn jas draagt, daarna half is uitgedumd en vervolgens helemaal is verdwenen.

Bedankje aan God

Zijn nieuwste werk is lichter van toon. Toch is een donkere ondertoon altijd aanwezig. De ex voto's waar de tentoonstelling bij Flatland naar vernoemd is, zijn objecten – een tegeltje, schilderijtje of koperen plaatje – die bij een heiligenbeeld of altaar worden geplaatst als smeekbede of bedankje aan God voor een te verkrijgen of verkregen gunst. Maar bij Ventura zijn ze een stuk dubbelzinniger. Want waar moet de man dankbaar voor zijn die op zijn rug onder aan een ladder ligt? Hij ziet eruit alsof hij is verongelukt tijdens het appels plukken. Of zou hij zichzelf hebben omgebracht? Misschien slaat het beloftegeschenk op het mannetje in de verte, die er met een zak spullen vandoor lijkt te gaan.

Nog meer vragen roept de ex voto op met daarin een vrouwelijk jongleur, een mannelijke tubaspeler en een ietwat verdoemd ogende tijger. Is het beest ontsnapt en weer gevangen voordat hij iemand kon verwonden? Of heeft de katachtige de circusgasten bij elkaar gebracht?

De omgeving afspeuren naar aanwijzingen heeft weinig zin. De figuren staan in een kale vlakte waar het groen van de vloer overgaat in strak blauwe lucht.

Zielloze woonkazernes

Ventura creëert zijn mysteries met minimale middelen. In een serie kleinere werken zoomt de kunstenaar in op het decor. Zielloze woonkazernes op geasfalteerde vlaktes waar kaarsrechte strepen doorheen lopen. Een beetje als de spookachtige ensceneringen van De Chirico, maar dan zonder de sfeerverhogende schaduw.

In vrijwel alle andere werken treedt Ventura zelf op, net als zijn Nederlandse collega Teun Hocks. De voorstellingen bereidt hij tot in detail voor in schetsen. Die bouwt hij vervolgens na in zijn studio om ze te fotograferen. De figuren worden daarna uitgeknipt en het decor overgeschilderd, waardoor een uitgebeend soort theater ontstaat op de scheidslijn tussen fotografie en schilderkunst.

Ex Voto

Paolo Ventura

Te zien t/m 24/10

Waar Flatland Gallery, Lijnbaansgracht 312-314